

Odůvodněné zmateční stížnosti obžalované Jarmily J. bylo proto vyhověno, odsuzující výrok v tomto bodě zrušen a věc vrácena soudu první stolice, aby ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, řídě se při tom právním hlediskem nahoře vytčeným (§ 293, odst. 2 tr. ř.).

Čís. 6385.

Za porušení právních statků v § 335 tr. z. uvedených, způsobené zařízeními (stroji) při provozování živnosti, odpovídá trestně především majitel živnosti.

Zavinění majitele mlýna nepostaravšího se o řádné zakrytí soukolí turbíny.

Spoluzavinění poškozeného nečiní pachatele beztrestným.

K pojmu vodního díla ve smyslu § 85, písm. c) tr. z. (§ 337 tr. z.).

Není jím turbína nepatrného rozsahu.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1939, Zm I 485/39.)

Podle zjištění nalézacího soudu je obžalovaný od roku 1921 majitelem mlýna v M. K pohonu mlýna používá turbíny asi o deseti koňských silách, umístěné v oddělené místnosti. Přístup k turbíně tvoří prkenná podlaha, která bývá při vysoké vodě zaplavena vodou a která byla v době nehody pokryta mazlavým blátem. Mlynářský pomocník R. šel v den nehody mazati turbínu a, ježto byla podlaha k ní vedoucí kluzká, vylezl na trámy nad turbínou, namazal odtud turbínu a vykonav velkou potřebu do odtokového koryta za turbínou, vracel se touž cestou zpět. Při tom uklouzl, spadl levou nohou do nechráněného soukolí turbíny, která byla v chodu, a utrpěl těžké poranění.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 337 tr. z., zrušil napadený rozsudek podle § 290 tr. ř. ve výroku o podřadění skutku obžalovaného skutkové podstatě přečinu podle § 337 tr. z., jakož i ve výroku o trestu a uznal obžalovaného vinným přestupkem podle § 335 tr. z., který spáchal tím, že se v nezjištěné době, avšak před lednem 1939 v M., neučiniv ochranných opatření nad turbínou svého mlýna, dopustil opominutí, o němž podle předpisů zvlášť vyhlášených a podle svého povolání a své živnosti mohl nahlížeti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí života, zdraví nebo tělesné bezpečnosti lidí, při čemž z toho povstalo těžké poškození těla Štěpána R.

Z d ů v o d ů:

Neprávem vytýká zmateční stížnost jako neúplnost rozsudku (§ 281, č. 5 tr. ř.), že nalézací soud neuvážil, že bylo věci firmy, která dodala turbínu do mlýna obžalovaného a tam ji postavila, aby se postarala

o veškerá bezpečnostní opatření, která by zabraňovala, aby zaměstnanci obžalovaného neutrpěli úhony na zdraví. Neboť za porušení právních statků, chráněných ustanovením § 335 tr. z., způsobené zařízeními (stroji) při provozování živnosti, — jako tomu bylo v souzeném případě — odpovídá trestně v první řadě majitel živnosti. To plyne nejen z povahy věci, nýbrž i z výslovného ustanovení § 74 živnostenského řádu, jenž ukládá majiteli živnosti péči a povinnost, učiniti potřebná opatření k ochraně zdraví a tělesné bezpečnosti zaměstnanců, činných při provozování živnosti. Byla proto okolnost, na niž stížnost poukazuje, nerozhodná pro posouzení viny obžalovaného.

S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9, písm. a) tr. ř. namítá zmateční stížnost, že je právně pochybený závěr nalézacího soudu, že obžalovaný zavinil úraz Štěpána R., když obžalovaný nemohl předvídati, že R. půjde vykonati velkou potřebu do vodního odpadu po trámech, položených nad nekrytým soukolím turbíny, a že při tom nebude dbáti náležité opatrnosti, k níž ho musela nutkati skutečnost, že trámy byly pro vlhkost kluzké. Stížnosti nelze přisvědčiti. Obžalovaný, jako majitel mlýna, obeznamovaný s jeho zařízením, si musil býti vědom, že nechráněným soukolím turbíny může býti ohrožena tělesná bezpečnost osob, které z jakékoliv příčiny přijdou ve styk s nekrytým soukolím, zejména tělesná bezpečnost jeho zaměstnanců. Předvídatelnost tohoto nebezpečí mu zprostředkovalo, pokud se týče mělo zprostředkovati ustanovení § 74 živnostenského řádu, jímž je majitelům živnosti uložena péče o to, aby stroje, závodní zařízení a jejich části byly tak ohrazeny nebo opatřeny takovými ochrannými úpravami, aby dělníci, konajíce obezřele svou práci, nemohli býti snadno ohroženi. Tatáž povinnost je uložena majitelům živnosti vládním nařízením č. 41/1938 Sb. z. a n. (srov. zejména §§ 65 a 75). Aby si obžalovaný představil průběh konkrétního děje, za něhož R. přišel k úrazu, se ke skutkové podstatě přečinu, jímž byl obžalovaný uznán vinným, nevyžaduje, nýbrž stačí, že obžalovaný mohl nahlížeti nebezpečnost svého opominutí pro tělesnou bezpečnost lidí. Obžalovaný, nepostarav se o řádné zakrytí soukolí turbíny, způsobil tímto opominutím jednu z podmínek výsledku, t. j. těžkého poškození na těle Štěpána R. Tvrzením, že R. nepřecházel po trámech, položených nad soukolím, s náležitou opatrností, poukazuje zmateční stížnost jen na spoluzavinění Štěpána R. na úrazu. Toto spoluzavinění poškozeného nestačí k tomu, aby přivodilo beztrestnost obžalovaného, ježto se k trestnosti podle § 335 tr. z. nevyžaduje, aby výsledek nastal výlučně jednáním nebo opominutím obžalovaného.

Zmateční stížnost byla proto zamítnuta jako bezdůvodná.

Při zkoumání zmateční stížnosti se zrušovací soud přesvědčil, že soud první stolice nesprávně podřadil skutek obžalovaného skutkové podstatě přečinu podle § 337 tr. z., ač jde vpravdě o přestupek podle § 335 tr. z., vycházeje z mylného názoru, že turbína, o niž jde, je »vodním dílem« ve smyslu § 85, písm. c) tr. z. Vodním dílem ve smyslu tohoto zákonného ustanovení je rozuměti pouze taková zařízení, která mohou míti vliv na povahu, běh, výši stavu vody a podobně, jako jsou

na příklad: vodní přehrady, hráze, splavy, vodní zdviže. Takovým zařízením není turbina nepatrného rozsahu (asi o deseti koňských silách) sloužící k pohánění mlýna, o jakou šlo v souzeném případě. Nesprávným podřazením skutku obžalovaného skutkové podstatě přečinu podle § 337 tr. z. místo skutkové podstatě přestupku podle § 335 tr. z. zatížil nalézací soud rozsudek důvodem zmatečnosti podle § 281, čís. 10 tr. ř., k němuž bylo nutno přihlížeti z moci úřední. Byl proto rozsudek podle § 290 tr. ř. zrušen a uznáno, jak se stalo.

Čís. 6386.

S hlediska § 8, odst. 3 zákona o ochraně cti nerozhoduje, jak projev pojímá určitý čtenář, nýbrž jak jej pojímá průměrný čtenář při rozumném výkladu jeho obsahu.

Pouhé upozornění pořadatelstva, že má veřejnost zájem na tom, aby jí bylo sděleno, jaký čistý výtěžek byl nebo bude odevzdán na sociální účel z jeho dobročinného podniku, na němž měla veřejnost zájem, není způsobilé vydati pořadatele v opovržení nebo ho snížit v obecném mínění.

Netvoří-li obsah článku, uveřejněného v periodickém tiskopise, podstatu zločinu nebo přečinu, uvedeného v § 1 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n., nelze odpovědného redaktora vůbec stíhati pro přestupek podle § 4 téhož zákona.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1939, Zm II 210/39.)

Srovn. rozh. čís. 6227, 6076, 6049.

Předmětem soukromé žaloby byl článek, uveřejněný v časopisu N. v rubrice L., který zněl takto: »Zapomnělo se? Na Silvestra pořádalo jedno sdružení večírek ve prospěch uprchlíků, který byl hojně navštíven, dosud však nebylo veřejnosti sděleno, kolik bylo nebo bude odevzdáno v jejich prospěch. Doporučujeme pořadatelstvu, aby tak učinilo.«

Nalézací soud zprostil obžalovaného podle § 259, čís. 2 tr. ř. obžaloby pro přečin podle § 1, 2, 3 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. a přestupek podle § 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n., které podle tvrzení soukromé žaloby spáchal uveřejněním tohoto článku.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost soukromého žalobce do zprošťujícího rozsudku nalézacího soudu.

Z d ů v o d ů:

Posuzuje smysl a obsah pachatelova projevu, je soud povinen se řídití toliko pravidly § 8, odst. 3 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. Při tom nerozhoduje, jak projev ten pojímá určitý čtenář, nýbrž jak jej pojímá